

Katarzyna Maciejak

Strategie nadawcze wideoblogerów
prowadzących kanały popularnonaukowe w serwisie YouTube.pl – streszczenie

Celem rozprawy doktorskiej jest opis strategii stosowanych przez wideoblogerów zajmujących się popularyzacją wiedzy za pośrednictwem serwisu YouTube.pl. Analiza materiału pozwala odpowiedzieć na pytanie, jakie środki językowe wykorzystują nadawcy, aby zainteresować widzów tematyką naukową, ukazuje więc pośrednio sposób realizacji współczesnego stylu popularnonaukowego.

Temat pracy wpisuje się w nurt badań nad współczesną polszczyzną w Internecie. Materiał badawczy stanowią wideoblogi popularnonaukowe, wyodrębnione według kilku kryteriów – przynależności do serwisu YouTube, realizowania wyznaczników gatunkowych, tematyki popularnonaukowej oraz liczby subskrybentów. Analizie poddano 150 odcinków, pochodzących z kanałów: „SciFun”, „Polimaty”, „Nauka. To lubię”, „Mówiąc Inaczej”, „Historia bez cenzury” i „Uwaga! Naukowy bełkot”.

Ze względu na nietypowy charakter analizowanego materiału zastosowano synkretizm metodologiczny, pozwalający spojrzeć na badane zjawisko z różnych perspektyw. Kluczowe dla rozprawy pojęcie strategii podkreśla celowość podejmowanych działań językowych, co w wypadku przekazów medialnych wydaje się szczególnie istotne. Uwydatnia ono także procesualność tekstu jako struktury otwartej, negocjowanej przez komunikujące się podmioty.

W części teoretycznej zostały omówione kolejno następujące zagadnienia: charakterystyka YouTube’a jako serwisu Web 2.0, wyznaczniki gatunkowe wideoblogu oraz cechy współczesnego stylu popularnonaukowego. Część analityczna zawiera opis wybranych strategii, realizowanych przez nadawców. Są to odpowiednio: tytuły, metatekst, kategoria osoby, autoprezentacja oraz odmiana potoczna.

W wideoblogach upowszechniających wiedzę można odnaleźć większość wykładników współczesnego stylu popularnonaukowego. Część z nich to typowe cechy tej odmiany stylowej – m.in. przystępność, obrazowość i konkretność, subiektywny stosunek nadawcy do przekazywanej wiedzy czy jej fragmentaryczność. Wybór Internetu jako kanału przekazu oraz wideo jako sposobu wyrażania spowodował jednak szereg zmian mających na

celu przystosowanie tradycyjnych sposobów popularyzacji do specyfiki nowych mediów i zmienionych oczekiwań odbiorców. Uwagę zwracają zwłaszcza elementy charakterystyczne dla współczesnych przekazów medialnych, takie jak: atrakcyjność, ekspresywność i komercjalizacja, które wpisują wideoblogi popularnonaukowe w obszar zjawiska edutainment – zwykle postrzeganego negatywnie.

Obserwacja wideoblogów popularnonaukowych pozwala jednak stwierdzić, że ich autorzy potrafią przekazywać (często skomplikowaną) wiedzę naukową w atrakcyjnej formie, zachowując odpowiednie proporcje między edukacją i rozrywką.

Katarzyna
Mazur